

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim **05.10.2026**.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Ceza infaz sisteminde kişinin gözaltı ve tutuklulukta geçirdiği sürelerin mahkeme kararları doğrultusunda infaz edilen cezadan eksiksiz biçimde mahsup edilmesi, kişinin koşullu salıverilme ve hak ederek tahliye tarihlerinin doğru biçimde belirlenmesi bakımından doğrudan kişi özgürlüğünü ilgilendirmektedir. Mahsup edilmesine karar verilen bir tutukluluk süresinin yalnızca koşullu salıverilme tarihine ulaşmaya yetecek bölümü hesaba katılarak geri kalan kısmının kullanılmaması, infaz hesabının hukuki dayanağı ve kişinin özgürlüğünün hangi tarihe kadar sınırlandırılabilceği bakımından ciddi sorunlar doğurmaktadır.

Bunun yanında, koşullu salıverilmeye ilişkin İdare ve Gözlem Kurulu kararlarının hangi üyelerin fiilî katılımıyla, hangi toplantı usulüyle ve hangi somut bilgi ve belgeler esas alınarak oluşturulduğunun denetlenebilir olması gerekmektedir. Kararın oluşum sürecinin belirsiz kalması, kişinin kurul önüne çıkarılmadan değerlendirilmesi, karar örneklerinin ilgisine eksik veya farklı içeriklerle verilmesi ve önceki iyi hâl değerlendirmelerine erişimin engellenmesi, koşullu salıverilme sürecindeki hukuki denetim imkânını doğrudan etkilemektedir.

Bu sorunun somut örneklerinden biri Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan Mustafa Ekmekçi'nin infaz sürecidir. Ekmekçi hakkında İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesinin 2026/1404 esas sayılı dosyasında örgüt üyeliği isnadı yönünden 16 Eylül 2026 tarihinde tahliye kararı verilmiştir. Ekmekçi aynı dosya kapsamında

30 Nisan 2019 ile 8 Mart 2023 tarihleri arasında toplam 1.408 gün tutuklu kalmıştır. Ekmekçi'nin talebi üzerine Kırıkkale 1. İnfaz Hâkimliği 21 Eylül 2026 tarihli kararıyla bu tutukluluk süresinin infaz ettiği hapis cezalarından mahsubuna hükmetmiştir.

Buna karşın Kırıkkale Cumhuriyet Başsavcılığınca aynı gün düzenlenen müddetnamede, 30 Nisan 2019–8 Mart 2023 tarihleri arasındaki tutukluluk süresinin tamamı yerine yalnızca 30 Nisan 2019–2 Temmuz 2022 tarihleri arasındaki 1.159 günlük süre ile iki ayrı dört günlük gözaltı süresi olmak üzere toplam 1.167 gün mahsup edilmiştir. Müddetnamede açıkça “02.07.2022–08.03.2023 tarihleri arasındaki süre kullanılmamıştır” ifadesine yer verilmiş; böylelikle mahsubuna hükmedilen tutukluluğun 249 günlük bölümü infaz hesabının dışında bırakılmıştır. Aynı müddetnamede koşullu salıverilme tarihi 21 Eylül 2026, hak ederek tahliye tarihi ise 19 Aralık 2028 olarak gösterilmiştir.

21 Eylül 2026 tarihinde işlemlerin akıbetini öğrenmek amacıyla makamımdan Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu arandığında kurumda nöbetçi müdür dışında yetkili personel bulunmadığı bilgisi verilmiştir. Aynı gün Mustafa Ekmekçi'nin vasisine de İdare ve Gözlem Kurulunun o gün toplanmayacağı belirtilmiştir. Buna rağmen ertesi gün infaz savcılığında görevli bir memur tarafından Ekmekçi hakkında Kurulun olumsuz karar verdiği bildirilmiş; yapılan görüşmeler sonucunda Ekmekçi'nin kurul önüne çıkarılmadan hakkında karar verildiği öğrenilmiştir. 21 Eylül tarihinde kurumda nöbetçi müdür dışında yetkili personel bulunmadığının bildirilmesine rağmen aynı tarihe “oy birliğiyle” alınmış bir kurul kararının düzenlenmiş olması, kararın hangi üyelerin fiilî katılımıyla ve hangi usulle oluşturulduğu konusunda açıklığa kavuşturulması gereken bir durum yaratmaktadır.

Ekmekçi'nin vasisi 22 Eylül 2026 tarihinde karar örneğini almak için kuruma gittiğinde ise kendisine önce kurul üyelerinin imzalarını taşımayan ve başka bir mahpusa ait bilgilerin bulunduğu bildirilen bir karar nüshası gösterilmiş; bu nüsha daha sonra geri alınmıştır. Ardından kendisine kurul üyelerinin ad, unvan ve imzalarının bulunduğu sayfa olmaksızın başka bir nüsha verilmiştir. Vasinin Ekmekçi hakkındaki önceki iyi hâl değerlendirmeleri ile kısa süre önce verildiğini bildirdiği olumlu iyi hâl kararlarını istemesine rağmen bu belgeler de kendisine verilmemiştir.

Öte yandan Mustafa Ekmekçi'nin infazına esas mahkûmiyetinin örgüt üyeliği suçundan kaynaklanmadığı, Kurul kararında infaza esas suçların “mala zarar verme” olarak gösterildiği hâlde, Ekmekçi'nin doğrudan “PKK mensubu” olarak nitelendirildiği görülmektedir. Kurul

ayrıca Ekmekçi'nin "örgütten ayrılmak istediğine ilişkin herhangi bir beyan veya başvurusunun bulunmamasını" yeniden suç işleme ve topluma zarar verme riskinin gerekçelerinden biri hâline getirmiştir. Böylece hakkında örgüt üyeliğinden infaza esas bir mahkûmiyet bulunmayan bir kişiden, önce varsayılan örgüt üyeliğini kabul etmesi, ardından bu örgütten ayrıldığını beyan etmesi beklenmiştir.

Kurul kararında ayrıca Ekmekçi'nin bulunduğu koğuş ve bu koğuştan ayrılma yönünde talepte bulunmaması da aidiyet değerlendirmesinin dayanaklarından biri hâline getirilmiştir. Oysa hükümlülerin kurum içindeki gruplandırılması ve hangi bölüm veya koğuştaki barındırılacaklarının belirlenmesi infaz idaresinin yetki ve sorumluluğu içerisindedir. İdarenin kendi yerleştirme işlemini daha sonra mahpusun aleyhine bir aidiyet göstergesine dönüştürmesi, koşullu salıvermenin kanunda düzenlenmeyen davranış ve beyan şartlarına bağlanması sonucunu doğurmaktadır.

Aynı kararda Ekmekçi'nin arama ve sayımlarda personele yeterince yardımcı olmadığı, oda ve yerleşim planlarına uyum göstermediği, toplu yaşamın gerektirdiği sorumluluğa uygun davranmadığı ve psiko-sosyal yardım talebinde bulunmadığı yönünde genel ifadeler kullanılmış; ancak bu değerlendirmelerin hangi somut olay, tarih veya davranışa dayandığı ortaya konulmamıştır. Buna karşılık Kurul tarafından eğitim ve öğretim yönünden olumsuzluk bulunmadığı, kişisel bakım ve yaşam alanının temizliği konusunda kurallara uyduğu ve Ekmekçi'nin "halen iyi hâlli olduğu" da kabul edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Kırıkkale 1. İnfaz Hâkimliğinin 21 Eylül 2026 tarihli kararıyla Mustafa Ekmekçi'nin 30 Nisan 2019–8 Mart 2023 tarihleri arasındaki tutukluluk süresinin infaz edilen hapis cezasından mahsubuna karar verilmiş olmasına rağmen, Kırıkkale Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen müddetnamede bu sürenin bir kısmının mahsup edilmesi ve 2 Temmuz 2022–8 Mart 2023 tarihleri arasındaki süresinin "kullanılmamış" bırakılması hukuka ve yürürlükteki mevzuata uygun mudur? Uygun olduğu değerlendiriliyorsa bunun açık hukuki dayanağı nedir?
2. Bir mahkeme kararıyla belirli bir tutukluluk döneminin tamamının infaz edilen cezadan mahsubuna hükmedildiği hâlde, infaz savcılığının söz konusu sürenin yalnızca koşullu salıverilme tarihine ulaşmaya yetecek bölümünü hesaba katıp geri kalan kısmını

mahsup dışında bırakma yetkisi bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bu yetkinin yasal dayanağı nedir?

3. Mustafa Ekmekçi hakkında 21 Eylül 2026 tarihinde verilen İdare ve Gözlem Kurulu kararı hangi saatte, nerede ve hangi kurul üyelerinin fiilî katılımıyla alınmıştır?
4. 21 Eylül 2026 tarihinde Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda nöbetçi müdür dışında yetkili personel bulunmadığı ve aynı gün Kurulun toplanmayacağı bilgisi verilmişken, aynı tarihe “oy birliğiyle” alınmış bir İdare ve Gözlem Kurulu kararının bulunması nasıl açıklanmaktadır?
5. Mustafa Ekmekçi’nin İdare ve Gözlem Kurulu önüne çıkarılmadan hakkında koşullu salıverilmeme kararı verildiği yönünde tarafımıza verilen bilgiye istinaden bireysel görüşme yapılmaksızın koşullu salıverme değerlendirmesi yapılmasının hukuki dayanağı nedir?
6. Mustafa Ekmekçi’nin vasisine 22 Eylül 2026 tarihinde önce başka bir mahpusa ait bilgilerin yer aldığı ve kurul üyelerinin imzalarını taşımayan bir karar nüshasının gösterildiği, ardından bu nüshanın geri alınarak kurul üyelerinin ad, unvan ve imzalarının bulunduğu sayfa olmaksızın başka bir nüshanın verildiği yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızca inceleme başlatılacak mı?
7. Mustafa Ekmekçi’nin vasisi tarafından talep edilen önceki dönem iyi hâl değerlendirme kararları ile kısa süre önce verildiği bildirilen olumlu iyi hâl kararlarının kendisine verilmemesinin hukuki gerekçesi nedir?
8. Mustafa Ekmekçi’nin infazına esas mahkûmiyetinin örgüt üyeliği suçundan kaynaklanmadığı ve Kurul kararında infaza esas suçların “mala zarar verme” olarak gösterildiği hâlde, İdare ve Gözlem Kurulunun Ekmekçi’yi doğrudan “PKK mensubu” olarak nitelendirmesinin hukuki dayanağı nedir? İdare ve Gözlem Kurullarının kesinleşmiş mahkûmiyet hükmünde bulunmayan yeni bir örgütsel statü belirleme yetkisi bulunmakta mıdır?
9. Örgüt üyeliği suçundan infaza esas mahkûmiyeti bulunmayan bir mahpusun “örgütten ayrılmak istediğine ilişkin herhangi bir beyan veya başvurusunun bulunmaması” hangi açık kanun hükmüne dayanılarak koşullu salıverme değerlendirmesinde aleyhe kullanılmaktadır? Böyle bir beyan mevzuatta koşullu salıvermenin şartları arasında yer almıyorsa, bunun fiilî bir tahliye şartına dönüştürülmesini önlemeye yönelik Bakanlığınızca hangi denetimler yapılmaktadır?
10. Mustafa Ekmekçi’nin bulunduğu koğu ve başka bir koğu geçme talebinde bulunmaması hangi hukuki gerekçeyle örgütsel aidiyetin devam ettiğinin göstergesi

olarak değerlendirilmiştir? Mahpusların kurum içerisindeki gruplandırılması ve barındırılmasının idarenin yetki ve sorumluluğunda olduğu dikkate alındığında, idarenin kendi yerleştirme işleminin daha sonra mahpus aleyhine koşullu salıverilmeme gerekçesine dönüştürülmesi Bakanlığınızca hukuka uygun görülmekte midir?

- 11.** İdare ve Gözlem Kurullarının kesinleşmiş mahkûmiyet hükmünde bulunmayan örgütsel statüler oluşturması; “örgütten ayrılma beyanı” ve koğuş değişikliği talebi gibi mevzuatta bağımsız koşullu salıverilme şartı olarak düzenlenmemiş hususları aleyhe değerlendirmesi; kurul toplantılarının oluşumu, imza süreçleri ve karar örneklerinin ilgisine verilmesine ilişkin uygulamalar konusunda Bakanlığınızca ülke genelinde herhangi bir inceleme veya denetim yapılmakta mıdır? Yapılmışsa hangi sorunlu uygulamalar tespit edilmiş ve bunların giderilmesi amacıyla hangi işlemler tesis edilmiştir?